

որքան մեծ է իր երկիրը ու կ'ազդուի հասակին տկարութիւնը, որոնք կը մղեն զինքը դէպքերուն զիմաց աչալուրջ հսկել, ինչպէս կը տեսնենք երեք յաջորդ նա- մակներուն մէջ:

Գերյարգեցելոյ Աբբայ Հօրդ մերոյ, տեսն տեսն Մխիթարայ
Աստուածաբանութեան վարդապետի

... կասկածն և դողն պատերազմին տակաւին տեէ ի յիս, թէպէտե թուլացաւ սակա- ինչ, զի սկսան զօրք կայսերն քայլել և գալ այս կողմս. ի մայիսի 16 եկն աստ ֆիրդ մարշալ Վալիսն, հրամայօղն հետեակաց զօրաց. ի 23ին չուեցին երկու նաւք զինուորեալք ճ.ական զինուորօք բաց ի մառինարաց, 30ական թօփ քաշօղ, ոմանք ասեն ի գոշօվայ գնան, ոմանք ի վու փալանգան, և ոմանք յայլուր առ ի շինել զկամուրջ վասն անցման զօրաց և ինիլ պահպան նմա: Ի 28ին եկն եհաս մեծագոյն մարշալն զինիզէք, որ է խորհրդական պատերազմի, և աստ մնալոց է: Կայսերն փեսայն փոխնչիփէ լութոինն գալոց է, իւր կահն և սպասաւորք եկեալ են աստ և այլ մարշալ գալոց է, ոմանք ասեն թէ փալֆին ևս գալոց է. և ոմանք ասեն ոչ, այսօր տասն հազարի չափ զօրք հետեակ և հեծեալ ի սէմէլիտու և աստի հանդիսապէս անցեալ գնացին ի վայրս վրանաբնակիլ. մինչև ցայժմ թէ աստի թէ գետով թէ ցամաքաւ, և թէ հանդիպական ցամաքան թու- նայի երեսուն հազարի չափ զօրք անցեալ են, բայց թէ ուր կամին գնալ, անյայտ է այժմ, մինչ սպասեն նաև այլոց զօրացն գալ: Ի գոշօվայ եկեալ տաճկացն վասն, յայտնի զրոյց ոչ գոյ թէ ինչ եղեն: Զրոյց գոյ թէ ի մաճարաստան ապստամբութիւն գոյ, թէպէտ զբազումս կալեալք են: Ոմանք ասեն թէ ի ձմերանս ռազօցին տղայն ի տաճկաստանէ գաղտ և գծուծ ձեով եկեալ մտեալք ի յունկարիայ, զի զմեծամեծս զրդեսցէ, յորժամ տաճիկ զօրքն գան, ինքեանք ևս զզլուի բարձին ի վերայ կայսերն, այս իմանեցեալ է, վասն այսորիկ որոնեն և ըմբռնեն զայնպիսիսն, և ռազօցին տղայն փախեալ ասեն վերստին ի տաճկաստան: Աստ վասն նորա զհրաման մի ընթերցան թամպուտով երկու և երեք տեղ, թէ ով ոք որ գնա կենդանի կալցէ և բերցէ, 40 հազար ֆիօրին շնորհեսցի նմա. նաև ազատ լիցի ի հարկաց ինք և ազգ իւր. իսկ եթէ զզլուին բերցէ, 20 հազար: Եւ յայլոց լուաք, թէ գնա թուրքն ուղարկեալ է ի Վխիին կազմել զընտիր զօրս մինչև յիսուն հազար իբրև իւր, երբ գայցեն զօրք տաճկաց, ինքն եւս մտցէ նոյն զօրօքն ի ի մաճարստան: Եւ ոմանք ասեն, թէ ի պուքուէշ ուլահու քաղաքն կազմեալ է զզօրս: Հայք որք ի պէլլրդատս, ի չորս և հինգ առաջս բաժանեցան, ոմանք վասն ահին փախեան, ոմանք վասն վաճառականութեան աստ և անդ գնացին, ոմանք փէրէքէնտէ անձինք ի թափուուն երթան, մինչև ցայս վայր 26 անձինք ևս մեռան: Յորմէ հետէ եկեալ եմ, թուի թէ այսքան ևս մնաց....:

1738ին. Մայիսի 31ին
14. երրորդ գիր ի սոյն թուիս
ի Պէլլրդատու

Գերյարգութեան քում
Պատրաստական ծառայ
Հայր Միքայէլ Վ. Սեբաստացի

2Ա.

Գերյարգեցելոյ Աբբայ Հօրդ մերոյ, տեսն տեսն Մխիթարայ
Աստուածաբանութեան վարդապետի

.... թշնամեաց վնասն և յառաջանալն միշտ երևի, բայց ի սոցանէ ոչ իմն գործ երեցաւ մինչև ցարդ օգտակար. ահա զօրքն անցան ի կողմն դմուլվարու, զի այն կողմն օստովայու երկու և երեք տեղ տաճիկքն տիրապետեալ էին, Վ.ի չափ. մինչ սորա անցին